

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

17. søndag i treenighetstiden - 05. oktober 2014

Prekentekest: Joh 11,17–39 og/eller 30–46

Lesetekst I: Job 19, 21-27

Lesetekst II: 2 Tim 1, 7-12

Herre over dødens makt

Prekentekesten er oppgitt med tre alternativer. Vi velger å ta for oss hele tekstavsnittet motivert ut fra ønsket om å understreke betydningen av å lese bibeltekstene i sin sammenheng, og av å opprettholde tradisjonen med den gode bibelfortellingen.

Avsnittet omhandler det syvende og siste tegnet i Johannesevangeliet. Og her som ellers i evangeliet, preges teksten av å være øyenvitneskildring, forfatteren har førstehånds-kjennskap til det han forteller. Dessuten gir teksten et særlig sterkt uttrykk for Jesu nærhet og varme i møte med dem som var rammet av dødens brutale virkelighet. "Jesus gråt." vers 35.

Noen enkelt-kommentarer

V17: "Fire dager" er antakelig bare et uttrykk for to dagers venting og to reisedager, men det kan også henseile på Skriftens ord om at Herren "gjør oss levende etter to dager, den tredje dagen reiser han oss opp, så vi kan leve for hans ansikt." Hos 6,2. Det finnes noen senere vitnesbyrd (tidlig tredje århundre) om en rabbinisk tanke om at sjelen svevet over legemet til den døde i tre dager i håp om å få vende tilbake til legemet. Men den fjerde dagen så den begynnelsen til forråtnelsen og forsvant. (Leviticus Rabbah 18.1)

V18: "15 stadier" = 2,7km, noe som stemmer med strekningen over Oljeberget og Kedrondalen til Den Gylne Port. Dette tilsvarer også en sabbatsreise, den distansen som var tillatt å tilbakelegges på en sabbat.

Samtalen mellom Marta og Jesus (v21 -27) vitner om den avstand det er mellom "den som er av denne verden" og "han som er kommet fra Gud".

V21: "Hadde du vært her, var ikke broren min død" er nok mer en beklagelse enn en irrettesettelse. Det uttrykker også tillit til Jesus og det han er i stand til å gjøre.

V24: "Jeg vet at han skal stå opp i oppstandelsen på den siste dag." I moderne jødedom er tanken på evig liv lite framme. Det er livet i denne verden som er i fokus.

Kontrasten mellom søstrenes og de besøkendes sorg og fortvilelse på den ene siden, og Jesu makt og herlighet på den andre, blir bare enda tydeligere når Jesus møter Maria. At Jesus blir grepet av gråt er muligens uttrykk for hans medfølelse, men det kan også bety at han sørget over den tilstand menneskene befinner seg i under Satans og dødens velde. Allerede da Jesus fikk vite at Lasarus var syk, sier han at sykdommen "skal vise Guds Sønnens herlighet". Lite ante Johannes og de andre disiplene da at de skulle få se en død mann komme gående ut av graven.

Når Lasarus kommer ut, har han likklærne på seg. I Jesu tomme grav lå de igjen. Han ville aldri mer få bruk for dem slik Lasarus ville.

Responser på dette tegnet er todelt: Noen kom til tro, mens andre gikk til fariseerne og fortalte det i den hensikt å få stanset Jesus.

Til prekenen

De aller fleste tilhørerne vil kunne identifisere seg med de to sørgende søstrene. Å miste en kjær slektning er en del av livet for alle før eller siden. Og alle opplever sin sorg som spesiell. Teksten vil derfor vekke minner og følelser til live som vil kunne skygge for det budskapet den vil formidle.

Det blir derfor viktig å fokusere på Jesu rolle i teksten. At han ble budsendt (noe som ikke omfattes av selve preteksten), er et poeng som kan tas med. Å be om Herrens nærvær i sykdom og sorg, er en god ting å bli minnet om. Det samme gjelder at han ikke kom umiddelbart. Jesus kommer når han ser at det vil tjene oss best. «Denne sykdommen fører ikke til døden, men er til Guds ære. For ved den skal Guds Sønn bli herliggjort.» v4.

Jesu har kontroll selv om det kan synes som om han kommer for sent. Marta går ham i møte og river seg løs fra sorgen og de sørgende, mens Maria dveler ved den. Martas formidling av Jesu kall til søsteren, (Mesteren er her og spør etter deg), var i alle fall i tidligere tider mye brukt i vekkesforkynnelsen. Men det er en fin påminnelse om at vi kan være formidlere av Jesu ønske om å treffe mennesker både i sorg og glede.

Ord og handling

I møte med Marta bruker Jesus trøstende *ord*. Og det er ikke hva som helst som blir sagt. Han gir løfter om liv, seier over døden. (.. hver den som lever og tror på meg, skal aldri i evighet dø. v26) Når Maria kommer, viser Jesus i *handling* at han bryr seg. Da "ble han opprørt og rystet i sitt innerste." v33. "Jesus ble igjen opprørt og gikk bort til graven." v38. Så får han menneskene omkring seg til å handle. De viser hvor graven var. De tar bort steinen. De løser liksvøpet fra Lasarus som kommer ut av graven.

Jesu bruker mennesker når han utfører sitt under. Å være tilgjengelig for en tjeneste for Jesus, er en viktig egenskap. Men det er Jesu *ord* som skaper liv. Det er tro og tillit til hans ord som gir oss seier over døden makt. "...for at hver den som tror på ham, ikke skal gå fortapt, men ha evig liv".

At noen som både hadde hørt det Jesus sa og sett det han gjorde, ikke kom til tro, er også et moment ved teksten. Slik er det fortsatt, ikke minst blant Jesu eget folk. Det er så mye "støy" som gjør at hans ord ikke når inn til hjertene. Men "Gud ga oss ikke en ånd som gjør motløs; vi fikk Ånden som gir kraft, kjærlighet og visdom. Skam deg da ikke over vitnesbyrdet om vår Herre. (2 Tim 1,7-8)

Per Larsen

Folkehøgskolelærer, kateket, og i over tjue år misjonssekretær i Israelsmisjonen. Nå pensjonist.

per-larsen@lyse.net